

REZISTENȚA ANTIMICROBIANĂ ȘI ERA POSTANTIBIOTICĂ

Angela PARASCHIV, Elena VANICA

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Republica Moldova

Autor corespondent: Elena Vanica, e-mai: elena.vanica@ansp.gov.md

Cuvinte-cheie: rezistență antimicrobiană, specii bacteriene, raport epidemiologic, boli infecțioase, antibiotice, pandemie.

Introducere. Dezvoltarea rezistenței microbiene la antibiotice a devenit un pericol la adresa securității sănătății globale, impunând adoptarea unor măsuri cât mai urgente de combatere. Prioritar în lupta împotriva antibioretistenței este sistemul de sănătate publică. Există mai mult de 15 clase diverse de antibiotice ce se disting prin structura chimică și mecanismul de acțiune împotriva bacteriilor. Din 1987 până în prezent nici o clasă nouă de antibiotice nu a mai fost descoperită, iar unele din ele, în pofida eficienței lor, nu mai sunt comercializate pe scară largă de către producătorii de medicamente. Drept urmare, antibioticele sunt etichetate ca *specii pe cale de dispariție*. Infecția COVID-19 este prima experiență a unei pandemii ce a provocat un haos în sistemele de sănătate și în economia globală. O situație similară s-ar putea declanșa în cazul infecțiilor rezistente la antimicrobiene.

Scopul. Analiza evoluției rezistenței antimicrobiene în regiunea europeană, în perioada anilor 2017-2021, sesizarea actualității problemei create și propunerea soluțiilor eficiente de contracarare a fenomenului dat.

Material și metode. Studiul vizează metoda observațională retrospectivă de analiză a Rapoartelor Epidemiologice Anuale (EARS-Net) - Rezistența Antimicrobiană în UE/EEA pentru anii 2017-2021 al Centrului European de Prevenție și Control al Bolilor (ECDC) pentru cele mai frecvente opt specii bacteriene rezistente la antibiotice (*Escherichia coli*, *Klebsiella pneumoniae*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Acinetobacter* spp., *Streptococcus* spp., *Staphylococcus aureus*, *Enterococcus faecalis* și *faecium*). Criterii de includere în studiu au servit cele opt specii bacteriene analizate în ERAS-Net. Criterii de excludere nu sunt.

Rezultate. Pentru anii 2017-2021, raportarea cazurilor de rezistență antimicrobiană a acestor opt agenți patogeni a fost strict proporțională cu modificările din domeniul sănătății, în special pandemia de COVID-19 ce a afectat mult activitățile de prevenire și de control al infecțiilor ce vizează aceste specii bacteriene. Cea mai mare creștere a ratei de rezistență microbiană a fost raportată în rândul *Acinetobacter* spp., cu o variație de la 33,1% până la 39,9% pentru carbapeneme; de la 32,2% până la 39,6% pentru aminoglicozide; de la 37,4% până la 43% pentru fluorochinolone; rezistență combinată de la 28,2% până la 36,8% și la fel o rezistență sporită pentru *K. pneumoniae* de la 31,2% până la 34,3% pentru cefalosporinele de generația a III-a; de la 7,1% la 11,7% pentru carbapeneme; de la 31,5% până la 33,6% pentru fluorochinolone; cu o ușoară scădere de la 24,1% până la 23,7% pentru aminoglicozide și o rezistență combinată de la 20,5% până la 21,2%. Rezultatele EARS-Net determină deviații sporite de antibioretistență în EU/EE în funcție de clasele de antibiotice, de speciile bacteriene, de regiunea geografică, iar cea mai înaltă se atestă în țările de est, unde politica de prevenire și de combatere a rezistenței microbiene necesită optimizare și integrare mai eficientă la rețelele internaționale.

Concluzii. Antibioretistența impune nevoia urgentă de a investi suplimentar în acțiunile de sănătate publică. Totodată, trebuie să construim sisteme de sănătate mai durabile, care să includă accesul la tratamente medicamentoase eficiente pentru a gestiona mai bine focarele viitoare.